

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Γραφείο Αναπληρωτή
Τηλ. 2131371736
Φαξ. 2104614439
email: alternate.minister@yna.gov.gr,
santorinios.typou@gmail.com
Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε 1 - Ε 2,
Τ.Κ. 185 10

Πειραιάς, 09/04/19

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

1ο Forum Κυκλική Οικονομία

<https://www.youtube.com/watch?v=ztXIRyFlxHU&t=55s>

Η κυκλική οικονομία θα πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών. Όπως γνωρίζετε Ελλάδα είναι η πλέον πολυνησιακή χώρα, διαθέτοντας πάνω από 6000 νησιά και νησίδες, από αυτά τα 117 είναι κατοικήσιμα, ενώ τα 79 έχουν πληθυσμό άνω των 100 κατοίκων.

Αυτή η ποικιλομορφία του νησιωτικού χώρου είναι τέτοια που δεν μπορεί κανείς να μιλήσει για ένα μόνο αναπτυξιακό υπόδειγμα για όλα τα νησιά. Γι' αυτό συνηθίζουμε να μιλάμε για διπλή και τριπλή Νησιωτικότητα στον Ελλαδικό χώρο.

Υπάρχουν νησιά με **μεγάλο** πληθυσμό που υπερβαίνουν τους 25.000 και αυτά τα νησιά θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι αναπτυξιακά αυτόνομα , αλλά υπάρχουν και νησιά τα οποία είναι σε εξάρτηση από μεγαλύτερα ή από την γειτονική ηπειρωτική χώρα.

Ωστόσο η έννοια της Νησιωτικότητας αποτελεί την κοινή συνισταμένη όλων των νησιών,

αποτυπώνοντας αντικειμενικά μετρήσιμα και μόνιμα χαρακτηριστικά όπως η μικρή έκταση, η απομόνωση,

ο χαμηλός βαθμός προσβασιμότητας αλλά ταυτόχρονα το μοναδικό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, καθώς και ο βαθμός αλληλεπίδρασης όλων αυτών των χαρακτηριστικών.

Ο όρος εκφράζει την ιδιαιτερότητα των νησιωτικών περιοχών σε σχέση με την ενδοχώρα.

Η χάραξη, λοιπόν, συνεκτικών πολιτικών που θα οδηγήσουν σε μια ισόρροπη ανάπτυξη και θα καταστήσουν τα νησιά βιώσιμα, για όλες τις μέρες του χρόνου, θα πρέπει να είναι τέτοια που να λαμβάνει υπόψη της και τις ανωτέρω ιδιομορφίες. Σε αυτήν την κατεύθυνση, θα πρέπει να κινηθούν και οι άξονες της κυκλικής οικονομίας για τα νησιά. Τα νησιά αποτελούν, τα καλύτερα κλειστά συστήματα για την ανάπτυξη και εξειδίκευση μοντέλων κυκλικής οικονομίας. Η διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά και των αποβλήτων, στερεών και υγρών, η παραγωγή ενέργειας και η διασύνδεση τους με τα υπόλοιπα νησιά αλλά και την ηπειρωτική χώρα, αποτελούν μοναδικές προκλήσεις για κάθε ένα από αυτά.

Σε επίπεδο υδατικής αυτονομίας των νησιών και ιδιαίτερα των μικρών νησιών επί πολλές δεκαετίες το «επιτυχημένο» μοντέλο ήταν η μεταφορά νερού στα νησιά αυτά με υδροφόρα πλοία.

Η πρακτική αυτή στοίχιζε ετήσια στο κράτος περίπου 5 εκ. € , με κόστος 12,5 €/κ.μ..

Για πρώτη φορά φέτος μετά από συντονισμένη προσπάθεια εγκατάστασης αφαλατώσεων και αξιοποίησης φραγμάτων ολοκληρώνεται ο στόχος της υδατικής αυτονομίας των νησιών και της εξοικονόμησης οικονομικών και περιβαλλοντικών πόρων. Το επόμενο στάδιο είναι η σύνδεση των αφαλατώσεων με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθώς ώστε να μειώσουμε το κόστος λειτουργίας των μονάδων καθώς και το περιβαλλοντικό αποτυπώμα.

Στο πλαίσιο της υδατικής αυτονομίας των νησιών πρέπει να αναπτυχθούν τεχνολογίες επανάχρησης των υγρών αποβλήτων με την αξιοποίηση του παραγόμενου υδατικού ρεύματος για άρδευση και την ενεργειακή αξιοποίηση της ιλύος.

Ταυτόχρονα πρέπει να προωθήσουμε την αξιοποίηση του δευτερογενούς υδατικού ρεύματος των ξενοδοχειακών μονάδων για τις αρδευτικές ανάγκες αυτών. Είναι σημαντικό, γιατί όπως στα περισσότερα νησιά όπως γνωρίζουμε ο τουρισμός είναι η βασική οικονομία και επομένως πρέπει και ο τουρισμός να

συμμετέχει στις δράσεις κυκλικής οικονομίας.

Σταδιακά όλο και περισσότερα νησιά εντάσσονται σε προγράμματα ανακύκλωσης για τη μείωση των υπολειμμάτων που οδηγούνται σε ταφή. Ωστόσο ο περιορισμένος γεωγραφικός χώρος των νησιών

καθιστά δυσχερή την εξεύρεση κατάλληλων χώρων για τη διαχείριση των απορριμμάτων και τη λειτουργία χώρων ανακύκλωσης. Δεδομένου ότι στα περισσότερα νησιά η σύσταση των απορριμμάτων, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, περιλαμβάνει μεγάλο κλάσμα ειδών συσκευασίας από συγκεκριμένους παραγωγούς (ξενοδοχεία, εστιατόρια κλπ) απαιτείται η συλλογή των ανακυκλώσιμων ειδών στην πηγή.

Ταυτόχρονα πρέπει να δημιουργήσουμε δίκτυα συλλογής και Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να γίνουν τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο μεταφοράς ανακυκλώσιμων υλικών μεταξύ των νησιών, το οποίο όμως ως τώρα σ ένα βαθμό απαγορεύεται. (Έχουμε αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα επιτυχώς για κάποιες περιπτώσεις σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος)

Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών σε μονάδες επεξεργασίας, που συνήθως, βρίσκονται στην ηπειρωτική χώρα, δημιουργούσε σημαντικά προβλήματα βιωσιμότητας στα εγχειρήματα αυτά.

Με την εφαρμογή του μέτρου του μεταφορικού ισοδυναμού και την επιδότηση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων από και προς τα νησιά άρα και των ανακυκλώσιμων υλικών, έχει βελτιωθεί σημαντικά η δυνατότητα εφαρμογής προγραμμάτων ανακύκλωσης και πιστεύω πως θα έχουμε ακόμα περισσότερες πρωτοβουλίες.

Τα λιμάνια αποτελούν, για τα περισσότερα νησιά της χώρας, την καρδιά της ανάπτυξης και της ζωής, εξυπηρετώντας τις ανάγκες διασύνδεσης τους, μεταξύ τους, και με την ηπειρωτική χώρα.

Στα πλαίσια των αρχών της κυκλικής οικονομίας αλλά και στα πλαίσια της ανάγκης μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των ακτοπλοϊκών μεταφορών, έχουμε ήδη προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης για την ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου με πλοία που θα χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα,

όπως πλοία με χρήση LNG, υβριδικά και ηλεκτρικά πλοία. Η ανανέωση αυτή μπορεί να γίνει με την μέθοδο PPP με την αξιοποίηση πολυετών συμβάσεων εξυπηρέτησης άγονων γραμμών, αξιοποίησης χρηματοδοτικών εργαλείων για την επιδότηση του περιβαλλοντικού μέρους του πλοίου και τη δανειοδότηση για την κατασκευή του πλοίου. Ήδη η μελέτη, σε συνεργασία με το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος, έχει ολοκληρωθεί. Έχουμε ήδη μιλήσει με φορείς της ευρωπαϊκής ένωσης (cretsu ristori)?? ώστε να δούμε αν μπορούμε να δημιουργήσουμε συνεργατικά σχήματα χρηματοδότησης.

Στα πλαίσια αυτά απαιτείται η ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών εξυπηρέτησης τέτοιου είδους πλοίων από τα λιμάνια μας, όπως είναι υποδομές ηλεκτροφόρτισης πλοίων.

Κλείνοντας θα ήθελα να συνοψίσω τις προτεραιότητες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που έχουν στόχο την κυκλική οικονομία στα νησιά:

1. Ανάπτυξη στρατηγικού πλαισίου κυκλικής οικονομίας για κάθε ομάδα νησιών με κοινά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, κατόπιν, Εξειδίκευση των μέτρων ανά νησί με ιδιαίτερη μέριμνα για τις ξεχωριστές αναπτυξιακές δυνατότητές του.
2. Ανάπτυξη αυτόνομων ενεργειακά και υδατικά νησιών με την συνεργασία του Υπ. Περιβάλλοντος όπου προχωράμε σε πιλοτικές εφαρμογές.
4. Εισαγωγή νέων τεχνολογιών περιβαλλοντικά φιλικών στην ακτοπλοΐα και προετοιμασία των λιμανιών για την αξιοποίηση αυτών των τεχνολογιών.
5. Εφαρμογή της ρήτρας Νησιωτικότητας σε όλες τις πολιτικές και τα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Ε.
6. Διερεύνηση των τρόπων βέλτιστης ενσωμάτωσης και υλοποίησης της κυκλικής οικονομίας στα λιμάνια, σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, της λειτουργίας και ανάπτυξής τους αλλά και σε κάθε τομέα ή πεδίο της λιμενικής δραστηριότητας.

7. Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων στα λιμάνια,

που παράγονται κατά τα λιμενικά έργα και τη λιμενική λειτουργία

και την εν γένει δραστηριότητα στους λιμένες, με γνώμονα τις ανάγκες και δυνατότητες της κυκλικής οικονομίας.